

Upphandlingscenter
FALUN BORLÄNGE REGIONEN

Till våra beställare
**Goda avtal med
Upphandlingscenter**

FALUN BORLÄNGE AVESTA GAGNEF HEDEMORA LUDVIKA SÅTER

Innehåll

▶ Om din roll som beställare	3
▶ Upphandlingscenter – ett stöd i din verksamhet ...	4
▶ Korta fakta om Upphandlingscenter	5
▶ Våra inriktningsmål för 2020-2022	6
▶ Om ramavtal och kommunernas upphandlingar ...	7
▶ Vårt utvecklingsarbete	8
▶ Fördelen med direktupphandlingar	10
▶ Så här arbetar vi	11
▶ Vad är en god affär?	12
▶ Samarbetet med Upphandlingsdialog Dalarna	13
▶ Använd våra tjänster	14
▶ Vad kan vi hjälpa till med?	15
▶ Här finns vi	16

Om din roll som beställare

Denna broschyr vänder sig till alla er som arbetar inom någon av våra samverkande kommuner, eller kommunägda bolag, och som i någon mening är beställare av produkter eller tjänster.

Du kan vara verksamhetschef eller enhetschef som ser ett behov som behöver uppfyllas. Du kan vara beställare/avropare på våra avtal, som löpande köper varor eller tjänster. Du kan vara sakkunnig i de referensgrupper som bildas inför varje större upphandling, vilket är ett stort ansvar och en viktig roll.

Du kan också vara inköpsamordnare eller sitta med i den lokala upphandlingsgruppen.

Även du som är politiker är beställare, men då snarare kopplat till samhällsnytta och inriktning på vår verksamhet.

Oavsett vilken funktion du har, så hoppas vi att broschyren ger dig en bättre bild av både Upphandlingscenters verksamhet och av de övriga upphandlingsverksamheter som kommunerna själva bedriver.

Upphandlingscenter – ett stöd i din verksamhet

Upphandlingscenter finns sedan 2013 för att åstadkomma kostnadseffektiva och smarta upphandlingar med hög kvalitet. De är ofta samordnade för flera kommuner, så att våra skattepengar används på bästa möjliga sätt. Vi erbjuder en rad olika tjänster åt kommunernas verksamheter.

Vår huvuduppgift är att skapa ramavtal och andra större avtal som löper över lång tid, i samarbete med dig som beställare och med de sakkunniga i kommunernas referensgrupper.

Vi erbjuder också stöd och rådgivning samt kvalitetssäkring i kommunernas egna upphandlingar och vid avrop/förnyad konkurrensutsättning, samt stöd och rådgivning vid direktupphandlingar.

Vi tillhandahåller dessutom avtalsuppföljning, utveckling och utbildning. Tillsammans kan vi utveckla både din roll som beställare och vår roll som upphandlare. På så vis kan vi skapa både goda affärer och samhällsnytta.

*”Upphandlingscenter ska vara en ledande
upphandlingsorganisation inom offentlig sektor”*

Korta fakta om Upphandlingscenter

Upphandlingscenter är en upphandlingssamverkan mellan sju kommuner, Falun, Borlänge, Avesta, Gagnef, Hedemora, Ludvika och Säter. Vi är en ung organisation, verksamheten startade 2013.

Vårt huvudkontor finns i Ludvika och vi har satellitkontor i varje kommun, som bemannas två dagar i veckan av våra kommunansvariga upphandlare, en i varje kommun.

Totalt är vi 23 medarbetare och vi gör upphandlingar för mellan två och tre miljarder

kronor per år. Verksamheten växer och målsättningen är att vi ska genomföra cirka 300 upphandlingar per år, samt uppföljning av dessa.

Vissa upphandlingar gör kommunerna själva, t. ex. byggentreprenader, men Upphandlingscenter hjälper till att kvalitetssäkra dessa.

Politiskt leds verksamheten av en gemensam nämnd för upphandlingssamverkan (GNU). Där ingår en ledamot från varje kommun samt Upphandlingscenters chef.

Våra inriktningsmål för 2020-2022

Upphandlingscenters verksamhet styrs av en gemensam nämnd för upphandlingssamverkan (GNU), sammansatt av politiker från Falun, Borlänge, Avesta, Gagnef, Hedemora, Ludvika och Säter.

Nämnden inrättades 2013 för att genomföra kostnadseffektiva, rättssäkra och smarta upphandlingar med hög kvalitet, ofta samordnade för flera kommuner, för att använda våra

skattepengar på bästa möjliga sätt. En förutsättning för detta är kompetenta medarbetare och genom samverkan kan kompetensförsörjningen tryggas bättre än om varje kommun måste lösa detta själva.

Nämndplanen visar på mål och riktning och de viktigaste prioriteringarna 2020-2022. För att nå de övergripande målen har Nämnden identifierat sju inriktningsmål för perioden 2020-2022.

- ▶ Upphandling används som ett strategiskt verktyg att nå våra samverkande kommuners mål
- ▶ Vi sparar pengar åt våra kommuner
- ▶ Vi arbetar genomgående med hög kvalitet
- ▶ Social hållbarhet är för oss självklart och där ligger vi i framkant
- ▶ Miljömässig hållbarhet är för oss självklart och där är vi drivande inom resurshushållning
- ▶ Vi är bäst på regional tillväxt
- ▶ Vi arbetar ständigt för nya och bättre lösningar för våra samverkande kommuner

Detta skall leda till:

- ▶ Kostnadseffektiva upphandlingar så att våra skattepengar används på bästa möjliga sätt.
- ▶ En upphandlingsprocess som håller hög kvalitet
- ▶ Ett ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbart samhälle
- ▶ Regional tillväxt
- ▶ Innovationsupphandling

Om ramavtal och kommunernas upphandlingar

Ramavtal är de större avtal som löper över en viss tid, ofta två till fyra år, för olika produkter/produktgrupper och/eller tjänster. Ramavtalen kan vara gemensamma för flera eller alla kommuner eller bara för en kommun. När det finns ett ramavtal så ska det användas av alla som har rätt att göra inköp. Om vi gör inköp utanför avtalet så drabbar det vår avtalade leverantör och våra kommuner kan även bli skadeståndsskyldiga.

Alla aktuella avtal finner du i avtalsdatabasen, via vår hemsida, och de är sorterade per kommun. Klicka på *Beställare* och sedan på *Aktuella avtal*.

Där ser du också vilka kommunala bolag som anslutit sig till våra upphandlingar. På hemsidan finner du även vår Upphandlingsplan.

Referensgrupper

För att kunna genomföra bra och effektiva upphandlingar krävs att kontakterna mellan verksamhetsansvariga och den ansvariga upp-

handlaren fungerar väl. Varje större upphandling behöver därför samla sakkunniga, som har goda kunskaper och ekonomisk inblick i verksamhetsområdet, i en referensgrupp. De sakkunniga ska också känna till vår gemensamma upphandlingspolicy samt kommunens policy för det som ska upphandlas. Gruppen leds av den ansvarige upphandlaren. Där analyseras behoven och kravspecifikationen arbetas fram. Gruppen medverkar även i uppföljningen, och samlar in verksamhetens synpunkter.

Om du ska göra ett inköp och upptäcker att vi inte har avtal på området så kan du kontakta oss på Upphandlingscenter och diskutera en eventuell upphandling.

Några kommuner har egna upphandlare av avtal inom områden som ligger utanför Upphandlingscenters verksamhet. I dessa fall är Upphandlingscenter med och kvalitetssäkrar inför annonsering och tilldelningsbeslut.

Vårt utvecklingsarbete

Vi satsar på att utveckla våra medarbetare "från upphandlare till affärsutvecklare".

Några exempel på innehåll:

- ▶ Kundskap – förstå verksamheternas utmaningar
- ▶ Facilitera kundgrupper, sakområdesansvariga
- ▶ Innovationsupphandling
- ▶ Möjlighet att delta i andra organisationers innovationsupphandlingar
- ▶ Metodutveckling "hur kan upphandlingar skapa förutsättningar för att företag tillsammans med kommunerna utvecklar lösningar?"

Det innebär att vi, tillsammans med dig som beställare, kan utveckla ännu bättre lösningar för verksamhetsutveckling och kostnadseffektiva affärer.

Leif Pettersson

Kommunalråd Ludvika, ordförande GNU

– För mig personligen ser jag tre områden som särskilt viktiga.

▶ Sju samverkande kommuner ger en grundläggande styrka i arbetet.

▶ Med en hög kompetensnivå och en stor gemensam ekonomi får vi ett optimalt fokus.

▶ Samverkan ger styrkan att använda upphandling som ett instrument för politiken, där vi kan ta tag i utmaningar som hållbarhet, sociala krav etcetera.

Det viktiga ligger just i att vi arbetar gemensamt, i dialog där vi fastställer mål, inte bara skapar en kravbild och utan också möjligheter att genomföra det vi vill uppnå. Tack vare vår kommunala samverkan är vi en stor aktör i kommunsverige och kan arbeta både kraftfullt och ansvarsfullt.

Mari Jonsson

Kommunalråd Borlänge, vice ordförande GNU

Vi använder upphandling som ett politiskt verktyg för ett hållbart och inkluderande samhälle. Då behövs en kompetent organisation, som kan göra skillnad för

Borlängeborna och de övriga kommunerna.

Vi använder tidig dialog med våra beställare och leverantörer, för att göra goda affärer, både utifrån miljömässiga, sociala och arbetsrättsliga krav.

Vi vill få med de lokala och regionala företagen i våra upphandlingar och genom att vi samverkar och har kompetenta medarbetare så blir det möjligt. Vi politiker kan fatta beslut som gör skillnad, med bra mål och bra aktiviteter, och då är vi på väg mot ett mera hållbart samhälle.

Anders Karlin

Chef Upphandlingscenter

På Upphandlingscenter bygger vi tillsammans en organisation med förmågan att både arbeta med samhällsutveckling och att skapa affärsnytta!

Med gemensamma krafter, arbetsglädje och kompetens så gör mina medarbetare skillnad, hittar nya och bättre lösningar, bästa möjliga kvalitet och ser samtidigt till att våra skattepengar används på bästa möjliga sätt.

I vår samverkan med politiken, med våra beställare och med våra leverantörer bygger vi våra kommuners framtid.

Detta är offentliga upphandlare 2.0, som inte bara köper blyertspennor, livsmedel och bord eller stolar, utan som arbetar med engagemang för samhällsnytta och samhällsutveckling.

Fördelen med direktupphandlingar

Direktupphandling är ett enklare och mindre formellt sätt att upphandla, både för dig som upphandlar och för den som svarar på förfrågan. Direktupphandling får användas om den upphandlande kommunen köper en viss vara eller tjänst för högst cirka 615 000 kronor på ett år.

Den som köper kan handla direkt i butik eller vända sig direkt till en eller flera leverantörer. Direktupphandlingar behöver inte annonseras men ska dokumenteras om de överstiger 100 000 kronor. *Vissa kommuner kan ha ytterligare lokala bestämmelser.* Det är oftast lämpligt att annonsera även direktupphandlingar.

Direktupphandlingar görs normalt av kommunerna/ verksamheterna själva. De kan få stöd från Upphandlingscenter om de önskar. Vissa kommuner har särskilt tecknade avtal med Upphandlingscenter som stöd för direktupphandlingar över två prisbasbelopp.

Särskilt för de mindre kommunerna är direktupphandlingar viktiga som ett bra komplement till de gemensamma upphandlingar som Upphandlingscenter gör åt dem. Direktupphandlingar hamnar av praktiska skäl ofta inom kommunen eller regionen och är därför till gagn för den lokala ekonomin.

Så här arbetar vi

För att upphandlingen ska fungera på ett bra sätt behöver vi ha en ständig dialog med våra politiker, med er som är beställare i kommunerna och med leverantörerna. Den måste hållas levande och fungera åt bägge håll, annars blir våra visioner och målsättningar fina ord på papper men utan förankring i verkligheten.

Sju av våra upphandlare är så kallade *kommunansvariga*, som sitter ute i kommunerna två dagar i veckan. De är Upphandlingscenters kontakt i kommunerna, förmedlar information, tar emot uppdrag, har en löpande dialog med de olika verksamheterna i kommunerna, anordnar utbildningar för beställare, deltar i företagarrträffar med mera. För dig är de nyckelpersoner för att dialogen ska fungera.

Det finns även en *samrådsgrupp* som består av ekonomicheferna i respektive kommun. Gruppen samordnar gemensamma frågor kring verksamhetsutveckling, implementering och prioriteringar.

Lokala *upphandlingsgrupper* finns i varje kommun. De är arenan för att informera, diskutera och utveckla upphandling och avtalsuppföljning. Vår kommunansvariga upphandlare ingår i gruppen.

En *referensgrupp* skapas inför varje större upphandling. Den innehåller sakkunniga med goda kunskaper om den verksamhet som är kopplad till upphandlingen. Normalt ingår minst en person från varje deltagande kommun. De sakkunniga utses av respektive kommuns ekonomichef.

Vad är en god affärer?

Vi vill göra goda affärer. Men vad är egentligen en god affär? Det finns ett antal inblandade parter och en god affär bör vara bra för alla. Viktigast av alla är den slutliga mottagaren av produkten eller tjänsten, exempelvis barnet på en förskola eller en människa på ett äldreboende. Det är för deras skull produkterna/tjänsterna tas fram.

För dig som beställare är det viktigt att få en bra kvalitet på produkter och tjänster till ett rimligt pris, med säkra leveranser och bra service, så att verksamheten fungerar bra. Samtidigt vill vi vara en bra, tydlig och pålitlig kund för våra leverantörer. Är våra krav orimliga eller prispressen för hård finns risk att de kanske inte vill fortsätta samarbeta med oss. Därför är det viktigt att vi utvecklar dialogen även med leverantörerna. Detta gör

vi även för att tillsammans med dem utveckla de produkter och tjänster som vi vill köpa in.

I ett övergripande perspektiv vill vi dessutom nå våra mål när det gäller ekonomisk hållbarhet, *kostnadseffektivitet*, ekologisk hållbarhet, *miljökrav*, social hållbarhet, *sociala och etiska krav*, regional tillväxt, *med hänsyn till små och medelstora företag* och innovation, *nya och/eller förbättrade produkter*.

Vår målsättning är att klara av att uppfylla alla dessa förväntningar och krav på bästa möjliga sätt och därmed också vara det vi skrivit i vår vision, en ledande upphandlingsorganisation inom offentlig sektor.

Läs mer om vår vision och våra mål på www.upphandlingscenterfbr.se under fliken *Om oss*.

Samarbetet med UDD –

Upphandlingsdialog Dalarna

Sedan många år pågår ett arbete i Dalarna för att använda den offentliga upphandlingen som ett verktyg för regional utveckling. Sedan 2015 går det under namnet Upphandlingsdialog Dalarna (UDD).

Detta sker i Länsstyrelsens regi och drivs av en arbetsgrupp där en rad organisationer, bland annat Upphandlingscenter, medverkar.

Upphandlingsdialog Dalarna (UDD) är ett stöd för dig som kommer i kontakt med offentlig upphandling, antingen som företagare, upphandlare eller på annat sätt.

UDD förmedlar kunskap, visar goda exempel och erbjuder metodstöd vid upphandling, allt utifrån de regionala förutsättningarna i Dalarna.

Det övergripande målet är att fler småföretag i Dalarna ska lägga anbud och delta i offentliga upphandlingar.

Utdrag från

www.upphandlingsdialogdalarna.se

Använd våra tjänster

Nu har du läst en kort presentation om Upphandlingscenter och vår verksamhet, våra visioner och vad vi vill åstadkomma. Vi hoppas du ser möjligheterna till goda avtal med hjälp av de tjänster som Upphandlingscenter erbjuder!

Du är mycket välkommen att kontakta oss på Upphandlingscenter, eller våra kommunansvariga upphandlare, så fort det dyker upp frågor med koppling till upphandling.

Du kan också gå in på vår hemsida, www.upphandlingscenterfbr.se. Det finns även interna sidor, med mer information, som du kan nå från kommunens intranät.

Vad kan vi hjälpa till med?

På Upphandlingscenter arbetar just nu 23 personer som är uppdelade i olika team. Alla medarbetarnas kontaktuppgifter hittar du under *kontakt* på hemsidan.

Här hittar du även en förteckning över alla kommunansvariga upphandlare och vilka dagar de finns på plats i respektive kommun.

På vår hemsida hittar du också information om pågående och kommande upphandlingar, om vår organisation och hur du får kontakt med oss.

Behöver du mer information är du välkommen att kontakta oss via e-post, ubc@ludvika.se eller telefon 0240-860 00. Vi svarar mer än gärna på dina frågor.

Välkommen till oss på Upphandlingscenter.

Här finns vi

Besök oss:

Folkets Hus,
Carlavägen 24, våning 4
Ludvika

Postadress:

Ludvika kommun
Upphandlingscenter
771 82 Ludvika

Öppettider:

07:30 – 12:15
13:00 – 16:15

Telefon: 0240-860 00

E-post: uhc@ludvika.se
www.upphandlingscenterfbr.se

Upphandlingscenter
FALUN BORLÄNGE REGIONEN